

פרוטוקול מס' 5

מישיבת ועדת-הכנסת ביום שלישי,
ט"ז בחשוון תשט"ז - 1.11.1955
בשעה 9.00

נ ר כ ח ו: א. בן-אליעזר - סגן יו"ר הכנסת.
א. י. גרינברג -
חברי הוועדה:

ב. אזניה - היו"ר
ע. איכילוב
א. אלטמן
י. א. אלמוגי
י. בן-אהרן
ש. בבה
ה. ברגר
ש. יוספטל
א. כהן
מ. נורוק
א. רוזיאל-נאור (במקום ש. יוניצ'מן)
י. עבאס
י. שורש
א. תלמי

מוזמנים:

מ. רוזטי - מזכיר הכנסת.
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת.

- סדר-היום: א. קביעת ועדה לדיון על עניני המעברות
ב. קביעת ועדה לדיון בשאלת ההתיקרות של
ספרי יבוא.
ג. קביעת זמן לדיון בהודעה על הצגת המסלה
החוושה ותכניתה
ד. בחירת ועדות משנה לוועדת הכנסת.

א. סביעת ועדה לדיון על עניני המעבדות:

הי"ר ב. אזניה:
מליאת הכנסת הטילה עלינו את התפקיד לקבוע איזו ועדה תדון בענין זה. אני מציע את ועדת העבודה.

ה ו ח ל ט

להעביר את הדיון על עניני המעבדות לוועדת-העבודה.

ב. סביעת ועדה לדיון בשאלת ההתיקרות של ספרי יבוא:

הי"ר ב. אזניה:
גם בענין זה עלינו להחליט איזו ועדה תדון בו. אני מציע להעבירו לוועדת הכספים. הענין הוא כספי ולא תרבותי.

א. רזיאל-נאור:
אני מציעה להעביר את הדיון הזה לוועדה משותפת של חינוך וכספים, אם כי אני יודעת שוועדה משותפת לא תהיה גמישה כל-כך. ועדת-החינוך בכנסת השניה דנה בבעיה זו והתעמקה בה, ובדרך הטבע הענין הזה צמוד לעבודתה של ועדת-החינוך. לכן כדאי שהענין ישאר בידי שתי הוועדות במשותף.

א. אלטמן:
למעשה היתה צריכה ועדת החינוך לטפל בענין זה. אך מכיון שאני מבין שיש צד כספי לענין זה, אני מציע לקבל את ההצעה של ועדה משותפת.

ש. כבה:
אם נצא מתוך הנחה שזה ענין כספי גרידא, נוכל למעשה לבטל את כל הוועדות, כי אין ענין שאינו נוגע לכספים. לכן מוטב לקבל את ההצעה של ועדה משותפת.

א. כהן:
אני תומך בהצעה של ועדה משותפת.

א. תלמי:
אני מציעה שבשלב הראשון תדון בענין ועדת החינוך והיא תמליץ על סוגי ספרים שעליהם לא תחול ההתיקרות. ואחר-כך ועדת-הכספים תדון בדבר.

הי"ר ב. אזניה:
החלטת הכנסת באה כדי שיתקיים דיון בשאלה. אם נקבל הצעה זו הענין יידחה בינתיים והאוצר, משיראה שאין תגובה בכנסת, יפעל כרצונו.

אם כך, אני מציע לקבל החלטה על ועדה משותפת של 9 חברים, 5 מוועדת הכספים ו-4 מוועדת החינוך.

י. בן-אהרן:
לוועדה כזאת אין סמכות הכמעה. היא יכולה להיות מורכבת באופן פאריטטי. יש לה רק זכות הסלצה.

היו"ר ב. אזוביה:
הדיון בשאלה זו יכול להסתיים כמו כל דיון בוועדה - המלצותיה של הוועדה יונחו על שולחן הכנסת, ובזה הוועדה גומרת את עבודתה.

ע. איכילוב:
אני מציע שהוועדה המשותפת תהיה בת 9 חברים - 5 מוועדת החינוך ו-4 מוועדת הכספים, והיו"ר מוועדת החינוך והתרבות.

היו"ר ב. אזוביה:
לי נראה להיפך - 5 מוועדת הכספים ו-4 מחינוך, והיו"ר מוועדת הכספים.

ה ו ח ל ט

להעביר את הדיון בשאלה זו לוועדה משותפת של ועדת-החינוך והתרבות וועדת הכספים. הוועדה תהיה מורכבת מעשרה חברים - חמשה מוועדת החינוך והתרבות וחמשה מוועדת הכספים. ההרכב הטיעתי יהיה כדלקמן:
3 ספ"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי, 1 המזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 ספ"ם, 1 פרוגרסיביים, 1 ספ"י.

הוועדה תבחר ניושב-ראש.

ג. קביעת זמן לדיון בהודעה על הצגת הממשלה החדשה ותכניתה:

היו"ר ב. אזוביה:
עלינו לקבוע מסגרת של זמן לדיון בהודעה על הצגת הממשלה החדשה ותכניתה.

ע. איכילוב:
לדיון כזה יש להקדיש בין 10 ל-12 שעות.

היו"ר ב. אזוביה:
נשמע מפי מזכיר הכנסת פרטים על ישיבות הכנסת השבוע.

ס. רוזטי:
כפי הנראה תוצג הממשלה מחר בבוקר. אחר-הצהרים יעמוד לרשות חברי-הכנסת אוטובוס מיוחד לנסיעה לרחובות, לחגיגות הזכרון לנשיאה הראשון של מדינת ישראל. אינני חושב שמחר בערב תתקיים ישיבה. ז.א. שביום החמישי גם כן תתקיימה ישיבות כדי לסיים את הדיון הזה עוד השבוע.

ע. איכילוב:
אם זאת התכנסת - אינני רואה כל סיבה לקבוע 12 שעות.

י. בן-אהרון:
הנסיון הוכיח שויכוחים ארוכים אינם מעלים את רמת הדיון. לדעתי 8 שעות מספיקות לדיון.

א. רוזיאל-נאור:
12 שעות לדיון כזה הוא המינימום.

קביעת זמן לדיון בהצגת
המסשלה החדשה ותכניתה.

א. רזיאל-נאור:
אשר לסדר הדיונים - יום חמישי אינו יום
של דיוני הכנסת. חכינו מספר חדשים רב
כל-כך שאנו יכולים לחכות עד יום שני.

הי"ר ב. אזניה:
הוועדה מוסמכת להחליט על שעות הדיון ולא
על סדרם. המסשלה היא הקובעת את סדר-היום
של הכנסת בהתייעצות עם נשיאות הכנסת.

א. י. גרינברג:
אני מציע 10 שעות.

ש. בבה:
אני מציע לקבוע 12 שעות. אשר לסדר הישיבות -
ההודעה יכולה להמסר השבוע והדיון יכול להתקיים
בשבוע הבא.

ס. יוספטל:
מן הנסיון הקצר שלי בכנסת נוכחתי לדעת שאין
ויכוחים ארוכים מביאים כבוד לכנסת. האולם
מתרוקן ואין שומעים את הנאומים.

לדעתי 8 שעות מספיקות בהחלט.

י. שורש:
אילו היו מציגים את המסשלה ביום שני, גם אני
הייתי מצטרף למציעים 12 שעות. אך בהתחשב
עם הזמן העומד לרשותנו, אני מציע 9 שעות.

א. תלמי:
אני בדרך-כלל הייתי מציע 12 שעות, מכיון שזה
ויכוח שלא רק לאנשי אופוזיציה יש מה לאמר בו.
אך בהתחשב עם הזמן העומד לרשותנו, אני מציע להסתפק ב-10 שעות והבטחת
מינימום של חצי שעה לסיעות הקטנות.

א. כהן:
אני מציע לקבל את הצעתה של ח"כ תלמי.

ש. בבה:
אני מציע לוותר על ההצעות של 8 ו-12 שעות,
ולהעמיד להצבעה את ההצעות של 9 ו-10 שעות.

ה צ ב ע ה

ברוב של 8 נגד 7 קולות נתקבלה
ההצעה של 10 שעות.

ה ו ח ל ט

להקציב לדיון בהודעה על הצגת המסשלה
החדשה ותכניתה - 10 שעות.

ד. בחירת ועדות-משנה לוועדת הכנסת:

הי"ר ב. אזניה:

בכנסת השניה היו ועדת המשנה הבאות: ועדת הבית, ועדה לפניית הציבור, ועדה לשכר חבש הכנסת, ועדה לתקציב הכנסת, וועדת התקנון. גם ועדת פרושים היתה קיימת, אלא שאיני מציע להרכיבה מיד, כי הרכבה קשה במקצת. אני מציע שהנשיאות תמלא תפקיד של ועדת הבית.

אני מציע את ההרכב הבא של ועדות משנה אלו:

ועדת התקנון - 9 חברים ← 3 מפא"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 מפ"ם, 1 מק"י.

ועדה לפניית הציבור - 9 חברים - 3 מפא"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 מפ"ם, 1 הקדמה והעבודה.

ועדה לשכר חברי-הכנסת - 9 חברים - 3 מפא"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 מפ"ם, 1 אחדות העבודה, 1 אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל.

ועדה לתקציב הכנסת: - 9 חברים - 3 מפא"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 מפ"ם, 1 פרוגרסיביים.

אשר ליו"ר הוועדות האלו אני מציע: ועדת התקנון - מפא"י, ועדה לפניית הציבור - המזרחי והפועל המזרחי, ועדה לשכר חברי הכנסת - חרות, ועדה לתקציב הכנסת - ציונים כלליים. אני מציע את אלה מתוך הנחה שכאשר תקום ועדת הפרושים, יושב-הראש שלה יהיה מאחדות העבודה - פועלי ציון.

א. רזיאל-נאור:

בכנסת הראשונה היה יו"ר ועדת התקנון חבר-הכנסת בר-יהודה, מן האופוזיציה. אין כל הודאה קובעת שיו"ר ועדת-התקנון חייב להיות ממפא"י. מבחינת העמידה על המשמר נגד שרירות בכנסת, טוב שיו"ר ועדה זו יהיה חבר האופוזיציה. ענין התקנון צריך להיות נתון דוקא לטיעה אפוזיציונית. אני מציע שראשות ועדת התקנון תמסר לתנועת החרות.

ע. איכילוב:

ההצעה בנוגע לוועדת הבית היא נכונה. שמעתי הערה שהנשיאות לא תדע לדאוג לעניני העובדים. אינני חושב שקיים חשש כזה.

אני תומך בזה שח"כ הרב נורוק יהיה יו"ר הוועדה לפניית הציבור. אנו מכבדים את האיש הזה שמילא את התפקיד הזה במשך שנים רבות.

בענין ועדת התקנון - חברת-הכנסת רזיאל-נאור, אם היו קשיים בעבודתה של ועדת התקנון, זה לא היה משום שיו"ר שלה היה חבר מפא"י, אלא בגלל חילוקי-דעות בקואליציה. עובדה שיו"ר ועדת המשנה לחוקי יסוד היה חבר האופוזיציה והוועדה לא הצליחה לפעול. הבעיה היא שהוא יפעל. אינני מתנגד ליו"ר מתנועת החרות, בתנאי שהאיש יבטיח לעבוד. זוהי גישתי לבעיה זו.

א. כהן:

ועדה לשכר חברי-הכנסת אינה צריכה להיות ועדה קבועה. אם יש צורך בוועדה כזאת, יבחרו בה, היא תעבוד עד שתסיים את עבודתה. ועדת-הבית יכולה לספל בעניני תקציב הכנסת.

ע. איכילוב:

אם מחליטים על ועדה קבועה, אין מעוררים את כל התגובות בעתונות.

א. כהן:

על-כל-פנים אין צורך בבחירת חברים לפי מפתח מפלגתי, אלא יש לבחור אותם באופן אישי. אם אנחנו נציע את חבר הכנסת הררי לוועדת התקנון, הוא יוכל לתרום תרומה גדולה לענין זה. אני מציע שכל הפפלגות תמסורנה רשימה של אנשים לוועדות, לא לפי מפתח מפלגתי. לעומת זאת אני מציע לבחור מיד ועדה לשכר חברי הכנסת, כי הענין הוא דחוף לגבי כמה וכמה חברי כנסת.

הי"ר ב. אזניה:

יש צורך בוועדה קבועה לשכר חברי הכנסת, כי מתעוררות בעיות סידוריות שונות בגזברות הכנסת וטוב שתהיה לה כתובת קבועה לאן לפנות במקרים כאלה.

היה טעם לדחות את בחירת הוועדה לשכר חברי הכנסת, משום שרצינו שהיא תיבחר יחד עם כל ועדות-המשנה, כדי לא לעורר תגובות בלתי-רצויות.

אומר גלויות: אני רוצה שחבר הכנסת הררי יהיה בוועדת התקנון. לכן לא אכפת לי אם ועדת התקנון תהיה בת עשרה חברים. במקום זה יותרו הפרוגרסיבים על מקום בוועדה לתקציב הכנסת או בוועדה אחרת.

אשר ליושבי-ראש, יושב-ראש ועדת התקנון אינו קובע את התקנון. גם הוועדה אינה קובעת, אלא פליאת ועדת-הכנסת. אצאצאא. ועדת-הכנסת בכנסת השניה בחרה ביו"ר לוועדת התקנון; הוא פעל, טרח ועמל במשך שנתיים. פעילות הוועדה בפסקה בגלל גורמים אחרים.

פשאלת השאלה מי יהיה יו"ר ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת וועדת המשנה לתקציב הכנסת. לי אין שום דעה בענין זה. חרות רשאית להחליט באיזו משתי הוועדות האלה היא תקבל יושב-ראש.

ע. איכילוב:

יו"ר הוועדה לשכר חברי הכנסת יהיה חבר-הכנסת בכה.

א. רזיאל-נאור:

יו"ר ועדת המשנה לתקציב הכנסת יהיה ח"כ אלטמן.

ה ו ח ל ט

א. ועדת-הכנסת ממליצה ששששיאות הכנסת תמלא תפקיד של ועדת הבית.

ב. להרכיב ועדות משנה הבאות: ועדת התקנון, ועדה לפנייות הציבור, ועדה לשכר חברי הכנסת, ועדה לתקציב הכנסת.

ג. הרכב הוועדות יהיה כדלקמן:

- ועדת-התקנון - 10 חברים - 3 מפא"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 מפ"ם, 1 פרוגרסיבים, 1 מק"י.
- יו"ר הוועדה יהיה ממפא"י.
- ועדה לפנייות הציבור - 9 חברים - 3 מפא"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 מפ"ם, 1 הקידמה והעבודה.
- יו"ר הוועדה - ח"כ ס. נורוק מסיעת הפועל המזרחי והמזרחי.
- ועדה לשכר חברי-הכנסת - 9 חברים - 3 מפא"י, 1 חרות, 1 ציונים כלליים, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 מפ"ם, 1 אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל.
- יו"ר הוועדה יהיה ח"כ ש. בכה - ציונים כלליים.
- ועדה לתקציב הכנסת - 8 חברים - 3 מפא"י, 1 חרות, 1 צ"כ, 1 הפועל המזרחי והמזרחי, 1 אחדות העבודה, 1 מפ"ם.
- יו"ר הוועדה יהיה ח"כ א. אלטמן - חרות.